

środa, 09.03.2022

Jak wygląda post w innych religiach?

Chrześcijanie zachodni na całym świecie rozpoczynają 2 marca Wielki Post, który potrwa do Wielkiej Soboty 15 kwietnia. Z teologicznego punktu widzenia okres ten służy przygotowaniu do świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Ale post jest przeżywany nie tylko w chrześcijaństwie i w różnych formach jest on znany jest we wszystkich wielkich religiach świata.

Post w judaizmie

W judaizmie jest kilka świąt religijnych, podczas których lub przed którymi obowiązuje post: Purim, Pascha i Jom Kippur. To ostatnie święto, zwane „Dzień Pojednania”, jest najważniejszym żydowskim dniem postu. Dla tych, którzy przestrzegają tradycji religijnej, oznacza to całą noc i następny dzień bez picia i jedzenia. W tym czasie nie wolno także odbywać stosunków płciowych, prowadzić samochodu, kąpać się ani ozdabiać ciała makijażem. Nic nie powinno zakłócać procesu psychicznej katharsis (oczyszczenia), nawet picie wody z kranu. W tym roku Jom Kippur wypada 4 października. Post rozpoczyna się przed zachodem słońca poprzedniego wieczoru i trwa do zmroku następnego dnia, czyli około 25 godzin.

W Izraelu życie w tym dniu zamiera – nie jeżdżą samochody, zamknięte są granice, lotniska, kawiarnie i restauracje. Ze ścisłego przestrzegania postu w Dniu Pojednania zwolnieni są chorzy, kobiety w ciąży i dzieci. Ponadto nosi się wówczas tylko białe ubrania – na znak czystości – i odmawia się wiele modlitw, aby pojednać się z bliźnimi i z Bogiem. W modlitwach wspomina się również zmarłych przyjaciół i krewnych.

Poza Jom Kippur są też inne dni, w których obowiązuje podobnie surowy post. Są one związane z pamięcią o szczególnie tragicznych wydarzeniach w historii narodu żydowskiego.

Chrześcijanie poszczą od Środy Popielcowej

Post w Kościele katolickim rozpoczyna się w Środę Popielcową, która w tym roku przypada 2 marca. Przez 40 dni do Wielkanocy wierni starają się w ten sposób zbliżyć do Boga i odnaleźć spokój. Tradycja ta opiera się na opisie biblijnym, według którego Jezus wycofał się na pustynię na 40 dni i pościł. W dzisiejszych czasach rzadko przestrzega się ścisłych zasad, każdy sam decyduje, czego chce się w tym czasie wyrzec. Najważniejszymi dniami Wielkiego Postu są Środa Popielcowa i Wielki Piątek.

Oprócz postu przed Wielkanocą, w chrześcijaństwie istnieje również „mniejszy” post, który dawniej obchodzono w ramach przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia. Ta przedświąteczna tradycja w dzisiejszych czasach w dużej mierze zanikła. Zapomniano też w duży stopniu o dwóch dniach postu w każdym tygodniu: środzie – na pamiątkę dnia, w którym Judasz zdradził Jezusa, i o piątku – pamiątce ukrzyżowania Zbawiciela.

Zwyczaj ten zachował się, choć też w ograniczonym zakresie, w prawosławiu, w którym zresztą ponad połowa roku kościelnego przypada na dni postne. Są cztery dłuższe, zwykle kilkudniowe okresy wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych, częściowo też nabiału. Wielkanoc poprzedza post trwający siedem tygodni – w tym roku od 6 marca do 23 kwietnia (prawosławnej Wielkiej Soboty). Przed Bożym Narodzeniem obowiązuje post 4-tygodniowy – od drugiej połowy listopada. Również uroczystość Świętych Apostołów (Piotra i Pawła) jest poprzedzona 2-tygodniowym postem (od 28 czerwca), tzw. piotrowym, a samo święto przypada 12 lipca. Jeszcze jeden post, zwany „Uspieńskim”, trwający od 14 do 27 sierpnia, obowiązuje przed świętem Zaśnięcia (Wniebowzięcia w tradycji katolickiej) Matki Bożej.

Dniami surowego postu są ponadto: wigilia Chrztu Pańskiego (18 stycznia), święto Ścięcia Głowy Jana Chrzciciela (11 września) i Podwyższenia Krzyża Pańskiego (27 września). Przez cały rok dniami postnymi (z wyjątkiem tzw. „spłoszonych siedmic”, czyli „pełnych” tygodni niepostnych) są środa i piątek. W środę post ma przypominać o zdradzeniu Chrystusa przez Judasza, a w piątek – o Jego męce i ukrzyżowaniu. W tym czasie nie wolno jeść mięsa, jaj i produktów mlecznych.

Ramadan: post do zachodu Słońca

Najważniejszym czasem postu w islamie jest miesiąc ramadan. W tym czasie śniadania jada się już przed wschodem słońca, a po zachodzie słońca uroczyste kolacje „łamią” post. Ramadan jest dziewiątym miesiącem w księżycowym kalendarzu muzułmańskim i trwa 29 lub 30 dni. W 2022 rozpocznie się 2 kwietnia i potrwa do 2 maja. Aż do wieczornego „złamania postu” jest to czas skupienia, zadumy. Muzułmanie przez cały dzień nie jedzą ani nie piją, nie utrzymują kontaktów seksualnych oraz starają się być w zgodzie z sobą i bliźnimi. Post jest jednym z pięciu „filarów” islamu, zapisanym również w Koranie. Z przepisów postu są zwolnione dzieci, ciężarne kobiety, ludzie chorzy i podróżujący.

Buddyzm: wstrzemięźliwość i mniej jedzenia przed medytacją

Buddyści nie praktykują tak surowego czasu postu, jak np. muzułmanie. Natomiast w przygotowaniu do medytacji zalecana jest wstrzemięźliwość i mniejsze ilości jedzenia. Jednocześnie uważa się, że całkowite wyrzeczenie się jedzenia i picia oddala od „drogi środka” Buddy, który odrzuca zarówno obżarstwo, jak i pełne powstrzymywanie się od pokarmów. Dniem „postu” można nazwać święto „Vesakh”. W pierwszym dniu pełni Księżyca w maju lub czerwcu buddyści na całym świecie świętują narodziny, oświecenie i śmierć Buddy. Tego dnia wielu ludzi postanawia pościć i ubiera się na biał.

Hinduizm: nie ma stałych okresów postu

Podobnie jak w buddyzmie, także w hinduizmie nie ma stałych okresów. Niektórzy wyznawcy wstrzymują się od jedzenia ku czci boga Śiwy, inni na pamiątkę urodzin Kriszny, a jeszcze inni swoją rezygnacją z pożywienia podążają za przykładem Mahatmy Gandhiego i starają się coś osiągnąć politycznie. Asceza jest ważną cechą życia wielu hinduskich guru (przewodników duchowych), zwanych „Sadhu”. Rezygnują oni ze wszystkiego, co nie jest najbardziej niezbędne do przeżycia. Żyją w odosobnieniu jak pustelnicy, posiadają tylko to, co noszą na własnym ciele, jedzą i piją tylko tyle, ile trzeba, aby przeżyć. Nie utrzymują też kontaktów seksualnych.

Środa Popielcowa Artystów

„Środa Popielcowa Artystów” ma ułatwić spotkanie Kościoła ze sztuką. W tym celu na początku Wielkiego Postu w wielu diecezjach francuskich, niemieckich, czy austriackich organizowane są specjalne ceremonie popielcowe dla twórców. Inicjatywa wyszła z Francji po II wojnie światowej. Katolicki pisarz Paul Claudel (1868-1955) pragnął poprzez takie spotkanie przywrócić duchowość Europie po II wojnie światowej.

Pierwsza „Środa Popielcowa Artystów” w diecezji niemieckiej odbyła się w Kolonii w 1950 roku. W ślad za nim poszły wkrótce Monachium i inne diecezje, również w Austrii. Każdego roku przyciągają wielu twórców kultury. Obecnie podobne spotkania odbywają się w wielu innych miejscach na świecie. Ta pierwotnie katolicka idea jest w niektórych miejscach obchodzona ekumenicznie.

Poprzez to „popielcowe” spotkanie Kościół pragnie okazać swoje uznanie dla sztuki i artystów. Jednocześnie ma ono służyć jako środek do określenia własnej pozycji religijnej twórców, a także dać możliwość wspólnych rozważań nad podstawowymi problemami ludzkiej egzystencji.

Zwykle na rozpoczęcie Wielkiego Postu odbywa się wspólne nabożeństwo w kościele oraz akcent kulturalny, w którym wypowiadają się także wybitni artyści. Następnie odbywa się dyskusja między biskupem lub duchownymi a artystami. Ze względu na pandemię koronawirusa w tym roku „Popielec artystów” również w tym roku odbywa się w ograniczonej formie.

źródło <https://www.ekai.pl/jak-wyglada-post-w-innych-religiach/>